

<p>ЗАТВЕРДЖУЮ Ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди І.Ф. Прокопенко</p> <p>«__» _____ 2016 рік</p>		<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>Композиція</p>	<p>УХВАЛЕНО Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № <u>6</u> від <u>30 серпня</u> 2016 року</p>
--	---	--	--

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Композиція

(назва навчальної дисципліни)

освітнього рівня _____ спеціаліст _____

(назва освітнього рівня)

галузі знань _____ 0202 Мистецтво _____

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____ 7.02020501 образотворче мистецтво _____

(код і назва спеціальності)

Шифр за навчальним планом _____

Розробник програми: Алтухова Анна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва

Рецензенти: кандидат мистецтвознавства, професор кафедри образотворчого мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Паньок Тетяна Володимирівна

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри українознавства Харківської державної академії дизайну та мистецтв
Мархайчук Наталія Віталіївна

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою художньо-графічного факультету протокол № 11 від «29» червня 2016 року.

Голова ради _____ (Малиніна І.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Директором інституту післядипломної освіти

_____ (Р. І. Черновол-Ткаченко.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Пояснювальна записка

Програма нормативної навчальної дисципліни «Композиція» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня «спеціаліст», галузі знань 0202 Мистецтво спеціальності 7.02020501 образотворче мистецтво

Предметом вивчення навчальної дисципліни «КОМПОЗИЦІЯ» є побудова твору, раціональне поєднання всіх його компонентів у художньо-естетичну цілісність зумовлену ідеєю зображеного.

Міждисциплінарні зв'язки: історія мистецтв, малюнок, живопис, кольорознавство, декоративно-прикладне мистецтво, перспектива, креслення, матеріалознавство, естетика, дизайн.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Композиція» є засвоєння студентами основ композиції у дизайні; осмислення комплексу теоретичних знань та формування практичних умінь у створенні композиції костюму застосовуючи основні закони композиції та засоби її побудови; розвиток навичок самостійної роботи з вираження ідейного задуму твору композиційними прийомами; сприяти оволодінню вміннями послідовно працювати над твором від ескізу до його завершення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Композиції» є:

- вивчення теоретичних основ композиції;
- придбання практичних навичок для вирішення різних творчих завдань;
- розвиток уяви і образного мислення, спостережливості, зорової пам'яті;
- розвиток здібностей до самостійної, творчої роботи;
- виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку;
- формування світогляду студентів та підвищення загального рівня культури майбутніх педагогів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- закони та принципи композиції;
- основні правила гармонізації композиції;
- розрізняти види, типи композиції та відокремлювати їх один від одного;
- засоби та прийоми організації композиції;
- основні можливості вираження тону і кольору;
- основні категорії та елементи композиції;
- історію і еволюцію костюма, характерні особливості мистецтва і костюма різних епох;
- закони зорового сприйняття у проектуванні костюма;
- правила виконання різних видів ескізів: фор-ескіз, художній (творчий) ескіз, робочий ескіз, технічний ескіз;
- основні поняття формоутворення, стилізації та трансформації зображення;
- закономірності ритму, метру в одязі;
- правила побудови фігури людини, пропорційні закономірності в одязі.

вміти:

- застосовувати закони та принципи композиції під час виконання творчих завдань;
- використовувати основні елементи композиції;
- володіти базовими засобами та прийомами організації картинної площини за для реалізації композиційного задуму;
- виконувати ескізи у різних графічних техніках, використовувати різні прийоми та матеріали при виконанні ескізів у кольорі;
- формувати художній образ;
- використовувати прийоми стилізації та трансформації;

- використовувати закони зорового сприйняття у проектуванні костюма;
- працювати з підготовчими матеріалами: етюдами, начерками, ескізами;
- використовувати можливості вираження тону, кольору і колориту
- представити кінцевий результат роботи у художньо-образній формі;
- користуватися літературою.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 7 кредитів ЄКТС 252 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

5-й семестр

Модуль 4. Композиція портрету

Тема 4.1. Портрет як самостійний жанр образотворчого мистецтва

Історичний екскурс. Аналіз композиції портрету на прикладі творів вітчизняного та закордонного мистецтва. Аналіз композиції портрету на прикладі творів видатних художників.

Тема 4.2. Композиційні прийоми у створенні декоративного портрету. Передання характеру засобами кольору

Роль кольору у створенні характеру

Тема 4.3. Передання характеру графічними засобами

Роль графічних засобів виразності у створенні характеру

6-й семестр

Модуль 5. Композиція тематичної картини

Тема 5.1. Жанрова композиція

Основні композиційні закономірності, правила, прийоми і засоби побудови тематичної картини

Тема 5.2. Сприймання картинної площини, композиційна рівновага

Замальовки та нариси різними художніми матеріалами.

Тема 5.3. Розробка композиції тематичної картини

Етапи роботи над тематичною композицією

3. Засоби діагностики успішності навчання

При вивченні дисципліни для поточного контролю заплановано модульний контроль та виконання різних видів творчих робіт, перегляд.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

5 семестр – залік, 6 семестр – екзамен

5. Інформаційні джерела для вивчення дисципліни

Базова

- 1 Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок, живопись, композиция / Г.В.Беда. – М.: Просвещение, 1981. – 240 с.
- 2 Голубева О. Л. Основы композиции /О.Л. Голубева. – М.: Издательский дом «Искусство», 2004. – 120с.
- 3 Гусейнов Г.М. Композиция костюма [Текст]: Учеб. пос. для вузов по спец. 052400 «Дизайн» / Гусейн Мудунович Гусейнов, Валерия Васильевна Ермилова, Дарья Юрьевна Ермилова и др. – М.: Академия, 2003. – 432 с.
- 4 Сидоренко В.И. История стилей в искусстве и costume / Серия Среднее профессиональное образование / В.И. Сидоренко. – Ростов н/Д: Феникс, 2004. – 480 с.
- 5 Сокольникова Н.М. Основы композиции / Н.М. Сокольникова. – Обнинск, 1996. – 148 с.

Допоміжна

- 1 Алексеев В. В. Что такое искусство / В.В. Алексеев. – М.: Советский художник, 1973 – 132 с.
- 2 Алехин А. Д. Изобразительное искусство: Художник. Педагог. Школа. Кн. Для учителя / А.Д.Алехин. – М.: Просвещение, 1984. – 160 с.
- 3 Антонович Є. А., Декоративно-прикладне мистецтво / Є.А.Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич – Львів: Світ, 1993. – 272 с
- 4 Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. – М., 1974. – 216 с.
- 5 Беда Т. Живопись и ее изобразительные средства / Т. Беда. – М.: Просвещение, 1977. – 112 с.
- 6 Волков Н.Н. Композиция в живописи / Н.Н.Волков. – М., 1977. – 184 с.
- 7 Даниэль С. Искусство видеть: О творческих способностях восприятия, о языке линий и красок и о воспитании зрителя / Сергей Даниэль. – СПб.: Амфора. ТИД Амфора, 2006. – 206 с.
- 8 Купер М. Язык цвета / М. Купер. – М.: Изд-во Эксмо, 2001. – 144с.
- 9 Ростовцев Н. Рисунок. Живопись. Композиция / Н. Ростовцев. – М.: Просвещение, 1989 – 226 с.
- 10 Каминская Н.М. История костюма: Учеб.пособие для сред. спец. учеб. заведений швейной промышленности / Н.М.Каминская. – М.: Легкая индустрия, 1977. – 128 с.

Интернет ресурси:

- <http://studentam.net.ua/content/view/4217/83/> Основи композиції
- <http://www.nbuv.gov.ua/divisions/vom/index.html> Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. Відділ образотворчих мистецтв.
- http://osvita.ua/school/lessons_summary/fine_art/ Освіта.UA
- <http://ru.wikipedia.org/wiki/> НИЦ Информкультура
- http://window.edu.ru/window/catalog?p_rid=37191 Единое окно. Искусство и мировая художественная культура. Профессиональное образование.Общее образование.
- http://imc-prk.ucoz.ru/index/oo_iskusstvo/0-30 МУ « Информационно-методический центр»